

Integraal Veiligheidsplan gemeente Bergen 2024-2027

1. Inleiding

1.1 Waarom een integraal veiligheidsplan?

Het huidige 'Integraal Veiligheidsplan (IVP) gemeente Bergen 2020-2023' had een looptijd tot 2024. Dit betekent dat voor de komende periode (2024-2027) een nieuw plan moet worden vastgesteld.

Als gemeente Bergen hebben we te maken met verschillende veiligheidsvraagstukken. Die vraagstukken zijn de afgelopen jaren flink toegenomen; van de aanpak van een pandemie, rampenbestrijding zoals hoogwater, tot een toename van polarisatie, opgave rondom ontheemden, van aanpak van ondermijning tot verschillende veiligheidsprojecten in het kader van de regiodeal Noord-Limburg. Het veiligheidsdomein groeit, is continu in beweging en blijft onverminderd relevant.

De gemeente heeft de regie op het lokaal veiligheidsbeleid. Het integraal veiligheidsbeleid is als kader nodig om deze regierol goed te kunnen vervullen. Het geeft de kaders aan waarbinnen het lokaal veiligheidsbeleid wordt vormgegeven en geeft daarmee de richting aan voor de komende jaren. In het plan worden, naast prioriteiten ook strategische thema's beschreven.

Als rode draad bij het opstellen van het integraal veiligheidsbeleid komt naar voren dat het thema veiligheid alle gemeentelijke beleidsvelden raakt. Daarmee is het lokale veiligheidsbeleid van belang voor de taken van de gehele gemeentelijke organisaties. Dit betekent dat – naast een goede samenwerking met externe partners – het leggen van verbindingen tussen de verschillende gemeentelijke beleidsvelden en bestuurlijke portefeuilles van groot belang is.

1.2 Terugblik vorige beleidsperiode

De afgelopen jaren hebben we als gemeente samen met partners in het veiligheidsveld veel geïnvesteerd in het verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid. Door o.a. deze inzet en integrale samenwerking zijn goede resultaten behaald. De criminaliteitscijfers van de politie zijn stabiel en verhoudingsgewijs laag. Naast de prioriteiten uit het beleidsplan hebben we de afgelopen periode flink geïnvesteerd in ondermijnende criminaliteit en dat blijven we doen. We moeten dan ook blijven investeren in een integrale aanpak, die zowel een preventief als repressief karakter heeft.

Het veiligheidsdomein is dynamisch, waardoor een situatie continu kan veranderen. Onder andere de Coronacrisis, de hoogwatercrisis en de crisis noodopvang (Oekraïners en asielzoekers) hebben flinke impact gehad op de werkzaamheden binnen het veiligheidsdomein. Ook de totstandkoming van het integraal veiligheidsplan heeft hierdoor vertraging opgelopen.

1.3 Doel

We willen dat onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen. Het doel van dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) is dat we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we dit kunnen bereiken en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar. Vervolgens geven we op hoofdlijnen de aanpak weer. Dit doen we op basis van een analyse (op basis van politiecijfers, contacten met inwoners en ondernemers) van de lokale veiligheidssituatie.

1.4 Totstandkoming prioriteiten

De inhoud van dit integraal veiligheidsplan is gebaseerd op een analyse van veiligheidscijfers en verdiepende gesprekken met interne en externe partners op de vijf veiligheidsvelden uit het Kernbeleid Veiligheid van de VNG.

Daarbij is voornamelijk gebruik gemaakt van de politiecijfers over de afgelopen vier jaar (zie bijlage wijkscan), het regionale beleidsplan van de politie en de daarin benoemde prioriteiten (zie bijlage Regionaal Beleidsplan Politie eenheid Limburg 2024-2027), de gebiedsscan van de gemeente Bergen (zie bijlage dashboard waarstaatjegemeente.nl), Jaarplan Zorg- en Veiligheidshuis (ZVHLN), Beleidsplan Veiligheidsregio Limburg-Noord 2024 en de Limburgse norm van het RIEC Limburg.

Deze analyse heeft geleid tot de volgende prioriteiten:

1. Ondermijning
2. Zorg- en veiligheid
3. Veilige woon- en leefomgeving

Op deze prioriteiten ligt de voor de komende jaren de focus van ons integraal veiligheidsbeleid. Ook de partners stemmen hun beleid af op deze prioriteiten en werken samen aan een sluitende aanpak van veiligheidsproblemen binnen deze thema's. Naast deze inhoudelijke prioriteiten, willen we het veiligheidsgevoel van onze inwoners verder vergroten, voeren we wettelijke taken uit en reageren we op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

1.5 Reikwijdte integraal veiligheidsplan

In dit integraal veiligheidsplan beschrijven we de beleidsmatige kaders en uitgangspunten voor het thema veiligheid. De komende jaren focussen we hierbij op een aantal prioriteiten: de aanpak van *ondermijning*, inzet op het snijvlak van *zorg en veiligheid* en de inzet op een *veilige woon- en leefomgeving* voor zowel inwoners en bezoekers van onze gemeente.

1.6 Uitvoeringsplan

Op basis van dit integrale veiligheidsplan wordt jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld waarin we als gemeente onze doelen en prioriteiten vertalen naar concrete acties. Het college van B&W stelt deze vast en gebruikt deze om tussentijds verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad over de voortgang op de per prioriteit gestelde doelen in het integraal veiligheidsplan. Het integraal veiligheidsplan is leidend maar het uitvoeringsplan biedt ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en omstandigheden.

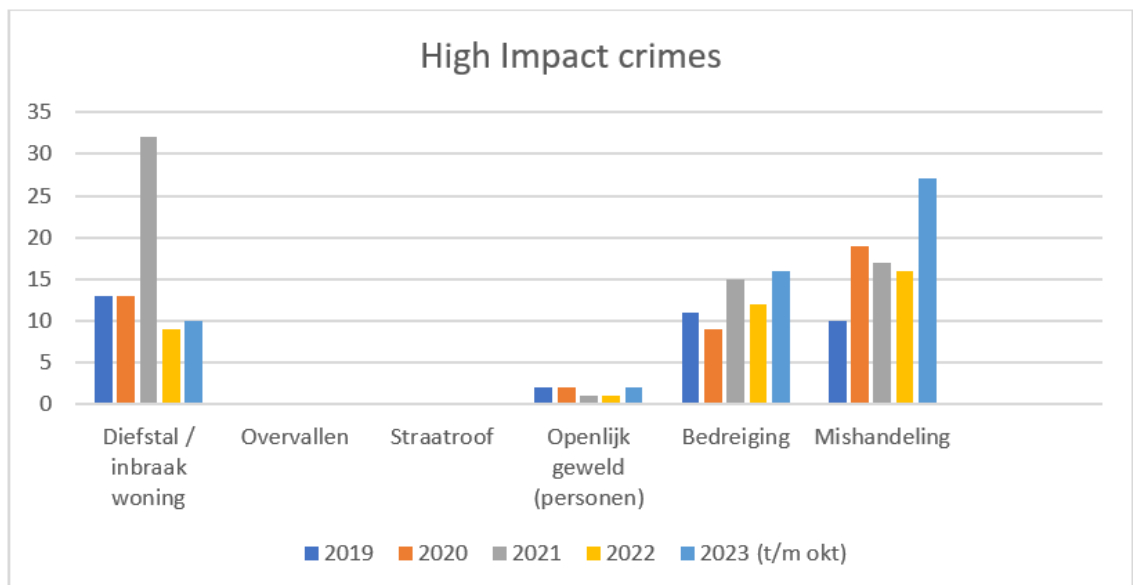
2. Uitgangspunten

2.1 Veiligheidsbeeld

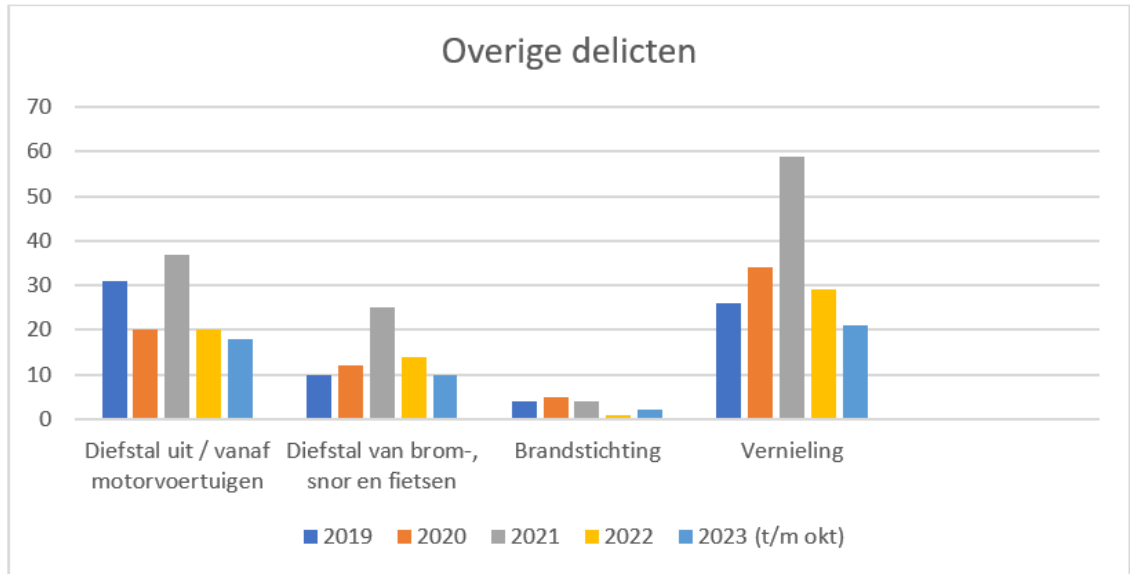
De gemeente Bergen kent een relatief gunstig veiligheidsbeeld. Door middel van monitoring van de politiecijfers en de input vanuit partners is er een goed beeld wat er in de gemeente speelt. Door middel van periodiek overleg tussen de burgemeester, politie en adviseur openbare veiligheid blijven we de ontwikkelingen volgen.

Cijfermateriaal / grafieken politie

Onderstaande worden de politiecijfers met betrekking tot de High Impact crimes weergegeven.

Figuur 2.1 High impact crimes in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Figuur 2.2 Overige delicten in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Wat valt op?

- Uit de cijfers blijkt dat een aantal high impact crimes de afgelopen jaren zijn verminderd. Met name het aantal woninginbraken zijn na een piek in 2021 teruggelopen. Er is vooral in 2023 een stijging zichtbaar in het aantal bedreigingen en mishandelingen.
- Andere vermogensdelicten zoals diefstal uit/vanaf motorvoertuigen, brom-, snor en fietsendiefstallen zijn afgenomen. Het aantal winkeldiefstallen zijn de laatste twee jaar toegenomen.

2.2 Visie

Bewoners en bezoekers van de gemeente hebben recht op een veilige leefomgeving en moeten zich veilig kunnen voelen. In onze aanpak staat preventie voorop, waarbij we doorpakken daar waar dit nodig is. Samen met inwoners en andere partners streven we naar een veilige en prettige omgeving om te wonen, werken en recreëren.

2.3 Flankerend beleid/gezamenlijke opgaven

Het integraal veiligheidsbeleid houdt verband met nationale, regionale en lokale beleidsdocumenten in het veiligheidsdomein. Onderstaande documenten zijn van belang bij de totstandkoming van dit integraal veiligheidsplan.

Landelijke veiligheidsagenda 2023-2026

Elke vier jaar worden door de minister van Justitie en Veiligheid de landelijke beleidsdoelstellingen voor de taakstelling voor de politie benoemd. De burgemeesters en officieren van justitie hebben het gezag over de politie. Om deze gezamenlijke verantwoordelijkheid te bekrachtigen is een gemeenschappelijke veiligheidsagenda opgesteld. De thema's van de landelijke agenda zijn:

1. Ondermijning en georganiseerde criminaliteit
2. Mensenhandel
3. Cybercrime en georganiseerde criminaliteit
4. Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust
5. Intelligence en internationale samenwerking

Regionaal beleidsplan Politie eenheid Limburg 2024-2027

De hoofdthema's uit het beleidsplan Politie eenheid Limburg zijn:

1. Georganiseerde en ondermijnende criminaliteit
2. De verdeelde en verharde samenleving
3. Cyber- en gedigitaliseerde criminaliteit
4. Jeugdcriminaliteit
5. Internationalisering

RIEC Limburg thema's:

O.a. de volgende thema's maken onderdeel uit van RIEC aanpak:

1. Weerbare overheid

2. Criminele geldstromen
3. Bibob
4. Mensenhandel
5. Cyber criminaliteit
6. EURIEC
7. Jeugdige ondermijners

Jaarplan 2023 Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg

De volgende thema's zijn benoemd in het jaarplan 2023 van het ZVHNL:

1. Top-X en PGA
2. Re-integratie ex-gedetineerden m.b.v. nazorg-coördinator
3. Radicalisering
4. Grip op onbegrepen gedrag en levensloopfunctie
5. Mensenhandel
6. Huiselijk geweld
7. Jeugd en regionale onafhankelijke jeugdoverleg tafels

Lokale prioriteiten en accenten:

In dit integraal veiligheidsplan stellen we onze lokale doelen vast. De gemeenten Bergen, Venray, Gennep en Mook en Middelaar nemen samen met het Openbaar Ministerie en het basisteam van de politie deel aan de driehoek. Daar worden keuzes gemaakt over de inzet en capaciteit van de politie. Het integraal veiligheidsplan geeft naast de politie ook richting aan andere partners en eigen organisatie op het gebied van veiligheid. In het Uitvoeringsplan 2024 staat opgenomen welke maatregelen de gemeente, samen met onze partners, neemt om onze lokale doelen te behalen. Het Uitvoeringsplan wordt jaarlijks door het college van B&W vastgesteld.

Daarnaast zijn er verschillende samenwerkingsverbanden waar we onze commitment aan hebben gegeven, inhoudelijk en financieel. Dit betreffen samenwerkingen met het *Regionale Informatie en Expertise Centrum Limburg* (RIEC, aanpak ondermijning), het *Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Limburg* (ZVHNL, aanpak zorg- en veiligheidsproblematiek), de *Veiligheidsregio Limburg-Noord* (VRNL, ramp- en crisesbestrijding) en de *Regio Noord-Limburg* (regiodeal en investeringsagenda, thema veiligheid) met als voorbeeld het Act! Interventieteam.

2.4 Communicatie

Communicatie en voorlichting zijn van groot belang binnen onze veiligheidsstrategie. Communicatie over veiligheid is effectief indien bewoners proactief worden geïnformeerd, er transparant wordt gecommuniceerd, mensen een handelingsperspectief wordt geboden en veiligheidspartners goed samenwerken. Dit doen we middels diverse communicatiemiddelen, namelijk de gemeentelijke website www.bergen.nl, sociale media kanalen zoals Instagram, Facebook, Burgernet/NL-alert en lokale media.

We werken al jaren samen met diverse veiligheidspartners en dit zetten we voort. Voorbeelden van enkele campagnes betreffen:

- Kijk niet weg
- Maak het ze niet te makkelijk
- Co-campagne
- Brandpreventieweken

3. Prioriteiten

De ervaring in de afgelopen beleidsperiode heeft ons meer dan ooit geleerd dat het veiligheidsveld dynamisch is en zal blijven. Omvangrijke crises (zoals hoogwater, corona, vluchtelingen toestroom) vragen veel tijd en nieuwe ontwikkelingen blijven zich voordoen.

In het IVP 2024-2027 worden drie prioriteiten uitgewerkt: *Ondermijning*, *Zorg- en veiligheid* en *Veilige woon- en leefomgeving*, in lijn met die van onze veiligheidspartners. Per prioriteit geven wij de reden van prioritering aan en welke doelen we op hoofdlijnen willen bereiken en wat daarvoor nodig is. De daadwerkelijke acties daaraan gekoppeld werken we verder uit in de uitvoeringsplannen.

3.1 Ondermijning

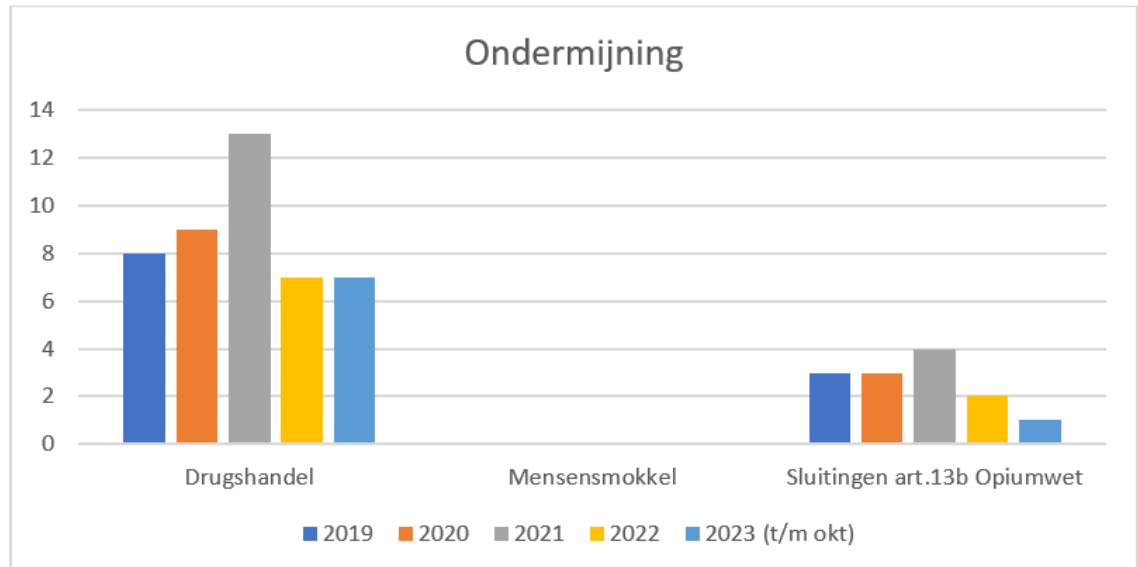
Waarom prioriteit?

De term ondermijning is in de veiligheidswereld niet meer weg te denken: georganiseerde criminaliteit waarbij boven- en onderwereld met elkaar verweven zijn. Dergelijke activiteiten ondermijnen de democratische rechtstaat en dat willen we zoveel mogelijk voorkomen of aanpakken. Een weerbare overheid biedt tegenwicht aan ondermijning. De urgentie van het verstevigen van weerbaarheid groeit in de

huidige context van een verhardende georganiseerde criminaliteit. Weerbaarheid is en blijft dan ook een belangrijk onderdeel van een breed offensief tegen ondermijning.

Binnen de gemeente werken we intensief samen met het Regionaal informatie en expertise centrum (RIEC), politie, openbaar ministerie en belastingdienst. Dit blijven we doen door middel van inzet van strafrechtelijke, bestuurlijke, privaatrechtelijke en fiscaal rechtelijke maatregelen/instrumenten.

Cijfers

Figuur 3.1 Ondermijning in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Doelen

Het uiteindelijke doel is dat de gemeente minder aantrekkelijk wordt voor georganiseerde criminaliteit. Dit vraagt om een integrale aanpak die kennisintensief en samenhangend is en waarin preventie, maatschappelijke- en bestuurlijke weerbaarheid, verstoring en bestraffen hand in hand gaan.

Maatschappelijke bewustwording en weerbaarheid onder bewoners, ondernemers en de eigen organisatie vergroten. Het herkennen van verdachte signalen en de bereidheid dit te melden, waar nodig anoniem, zijn van groot belang. Dit verbetert onze informatiepositie zodat we gericht kunnen optreden.

Bij constatering van potentiële misstanden (op thema- of casusniveau) werken we preventief en repressief waarbij (waar mogelijk en nodig integraal) stappen worden gezet om risico's weg te nemen. Het verstevigen van onze bestuurlijke aanpak doen we via onder meer de BIBOB-toets en de inrichting van een lokale ondermijningstafel.

We zetten in op bestuurlijke weerbaarheid: "het op orde brengen van het eigen huis"; we streven naar het verhogen van ons weerbaarheidsniveau, waarbij de Limburgse norm – handreiking voor een weerbare overheid - onze kapstok is.

Benodigheden

- Voldoende handhavingscapaciteit in mensen en middelen; ogen en oren op straat die mogelijkheden hebben om actie te kunnen ondernemen (BOA, toezichthouder).
- Voldoende capaciteit en kennis voor optimale inzet van beschikbare (bestuurlijke) instrumenten zoals toepassing van het Damoclesbeleid (sluiting panden bij drugsvondst), actueel BIBOB-beleid (vergunningverlening horeca, exploitatie) en de Algemene plaatselijke verordening (APV).
- Taakaccenthouder BIBOB.
- Analyse- en coördinatiecapaciteit ten behoeve van de regie- signaleringsfunctie en informatiepositie van de gemeente.
- Regionale samenwerking om trends en ontwikkelingen af te stemmen op thema, project- en casusniveau. Goede samenwerking met het RIEC, regio en omliggende gemeenten.
- Goede samenwerking met het Act! interventieteam.
- Een goede informatiepositie door onder andere de inrichting van een lokale ondermijningstafel.

3.2 Zorg- en veiligheid

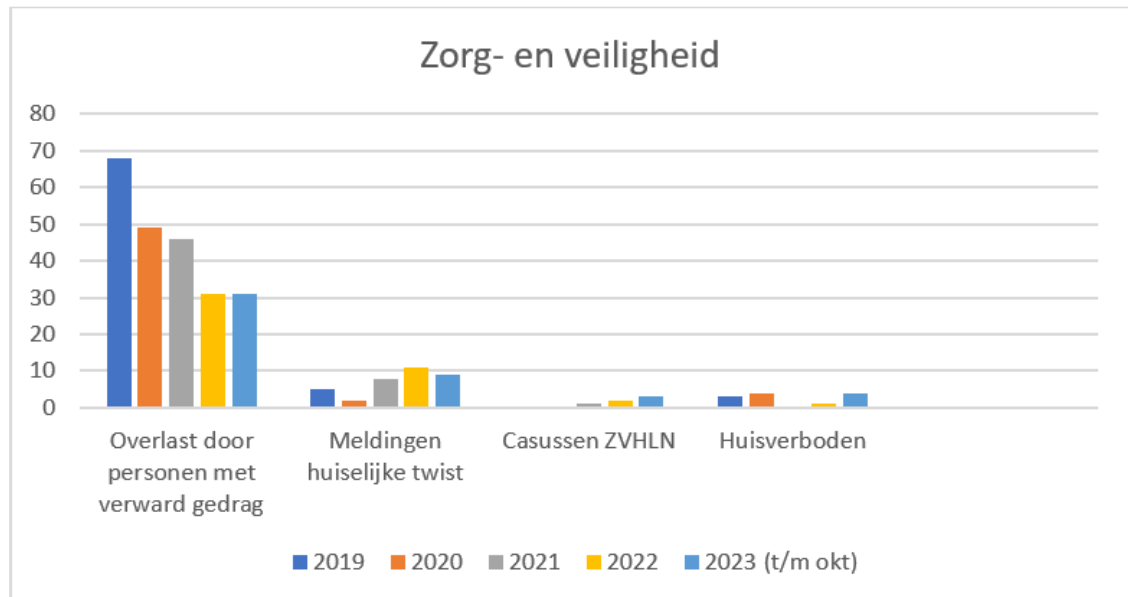
Waarom prioriteit?

Op het snijvlak van zorg en veiligheid is er vaak sprake van multi-complexe casuïstiek waarbij personen en/of huishoudens te maken hebben meervoudige sociale en veiligheidsproblematiek. Voorbeelden hiervan zijn sociaal-psychische problematiek, "onbegrepen gedrag", verslaving, schulden, overlast, huiselijk geweld en/of andere vormen van criminaliteit. De impact voor betrokkenen en hun omgeving is vaak groot. Als gemeente hebben we een wettelijke taak om hierin passende zorg en ondersteuning te bieden. De laatste jaren neemt het aantal landelijke zorgcasussen toe, zo ook in Bergen. Het blijft een stevige opgave voor ons als gemeente en onze partners.

Voor de aanpak van complexe casuïstiek is een goede samenwerking tussen de betrokken partijen binnen het sociaal domein en het veiligheidsdomein dan ook essentieel. We werken hierin samen met diverse partners zoals de politie en het OM onder regie van het Zorg- en Veiligheidshuis Limburg-Noord in de persoonsgerichte aanpak (PGA).

We willen de komende jaren verder investeren om deze verbinding sterker te maken en een integrale afstemming te realiseren, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als met onze partners. We ambiëren het optimaliseren van de keten, zodat zo min mogelijk mensen tussen wal en schip terecht komen, tijdig de juiste hulp en ondersteuning wordt geboden en escalatie en openbare orde problematiek zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Cijfers

Figuur 3.2 Zorg- en veiligheid in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Doelen

Voor onze prioriteit zorg en veiligheid werken we de komende jaren aan de volgende doelen:

- Integrale aanpak van multi-complexe casuïstiek samen met ketenpartners zorg en veiligheid (ZVHNL).
- Bij huiselijk geweld en kindermishandeling ligt de focus op het stoppen van het geweld en het bewerkstelligen van duurzame veiligheid.
- Vroegtijdig signaleren, ondersteunen en stabiliseren van personen met onbegrepen gedrag en ondersteunen/faciliteren van hun omgeving.
- Versteving interne samenwerking tussen veiligheid en sociaal domein.

Benodigheden

- Capaciteit en kennis op het gebied van multi-complexe casuïstiek en analyse- en coördinatiecapaciteit en de doelgroep jeugd.
- Versteving van de samenwerking tussen Veilig Thuis, het lokale veld van de gemeente, ketenpartners zorg en veiligheid en politie op het gebied van preventie, ondersteuning en interventies in casuïstiek.
- Versteving van de samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis (ZVHLN) op de thema's mensenhandel, nazorg ex-gedetineerden, jeugd en complexe casuïstiek (met overlast component).

3.3 Veilige woon- en leefomgeving

Waarom prioriteit?

Het thema Veilige woon- en leefomgeving omvat onderwerpen als: woninginbraken, geweldsdelicten, vernieling, geluidsoverlast etc. Alles rondom drugs wordt in deze nota gezien als ondermijnende criminaliteit en komt in dat hoofdstuk terug.

Een veilige woon- en leefomgeving is echt een voorbeeld van een veiligheidsthema waar het belangrijk is dat gemeente, inwoners en partners samen verder werken aan veiligheid. Dit kan bijvoorbeeld door middel van burgerparticipatie initiatieven zoals WhatsAppbuurtpreventie, Meld Misdaad Anoniem en Burgernet.

High Impact Crime

High Impact Crime (onder andere woninginbraken) was voorheen een prioriteit van de politie eenheid Limburg. In het Regionaal Beleidsplan Politie 2024-2027 komt deze prioriteit echter niet terug.

Het aantal woninginbraken, overvallen en straatroven is de afgelopen jaren in zijn algemeenheid gelijk gebleven of licht afgenomen. Desondanks blijft het een belangrijk thema, vooral gelet op de grote impact die deze delicten hebben op slachtoffers en diens omgeving. Het veiligheidsgevoel in de maatschappij kan door High Impact Crimes worden aangetast.

De aanpak waarin intensief en preventief met ketenpartners wordt samengewerkt lijkt zijn vruchten af te werpen. Ook heeft de inzet van burgerinitiatieven en burgerparticipatie een belangrijke bijdrage geleverd aan de daling van HIC. De klassieke criminaliteit neemt af en lijkt zich te verplaatsen naar een online omgeving (horizontale fraude).

Woonoverlast

Woonoverlast is hinder die in, vanuit en rondom een woning kan worden veroorzaakt en door omwonenden als onplezierig wordt ervaren. Te denken valt aan geluidsoverlast, foutief parkeren, verloedering van de woning, niet opruimen van afval, grote aantallen dieren in een woning en hondenpoep.

In de praktijk wordt veel gedaan om woonoverlast in Nederland aan te pakken. De gemeente, de woningcorporatie en de politie werken nauw samen om woonoverlast in de huursector te bestrijden. Bij veel overlastgevallen speelt onderliggende problematiek een rol (denk aan psychische problematiek, een licht verstandelijke beperking, dementie of een verslaving). Overlastgevers zijn dan niet altijd redelijkerwijs aanspreekbaar op hun gedrag. De overlast moet echter wel gestopt worden, zeker als die ernstig is. De gemeente, politie, het OM, de woningcorporatie moeten nauw samenwerking om deze overlast te doen stoppen. Hulpverlening is een belangrijke component in de duurzame aanpak van woonoverlast.

Jeugd en veiligheid

Het onderwerp jeugd staat altijd hoog op de agenda als het gaat om veiligheid. We willen dat onze jeugd veilig kan opgroeien en richten daar onze omgeving, scholing en zorg op in. Ook willen we voorkomen dat jongeren afglijden richting criminaliteit. Helaas vindt vanuit deze groep ook de aanwas van nieuwe ondermijners en complexe casussen plaats. Uit een representatief onderzoek vanuit het RIEC Limburg blijkt dat maar liefst 30% van de bevroegde jongeren aangeeft betrokken te zijn geweest bij ten minste een criminele, ondermijnende activiteit. Drugsgebruik en drugshandel komen veelvuldig voor, en helaas ook al op heel jonge leeftijd. De jeugd is kwetsbaar, de cognitieve, emotionele en morele ontwikkeling verloopt niet altijd goed, het snelle geld is erg aantrekkelijk. Ingrediënten voor een gevaarlijke situatie.

De traditionele jeugdgroep en de nieuwe jeugdgroep is veranderd, het zijn meer fluïde netwerken, die elkaar op straat én online treffen. De invloeden van de online leefwereld komen tot uiting in de offline wereld, op school, op straat en in de thuissituatie. Er zijn dwarsverbanden met (vrijwel alle) andere prioritaire thema's. Trends en ontwikkelingen volgen elkaar in hoog tempo op, waardoor het inspelen op problematiek vaak een lastige opgave is.

We zetten in op preventie, vroeg signalering en mocht het onverhoopt toch tot strafbare feiten komen dan zetten we ons (samen met onze justitiële partners) in voor een passende straf en begeleiding om herhaling te voorkomen.

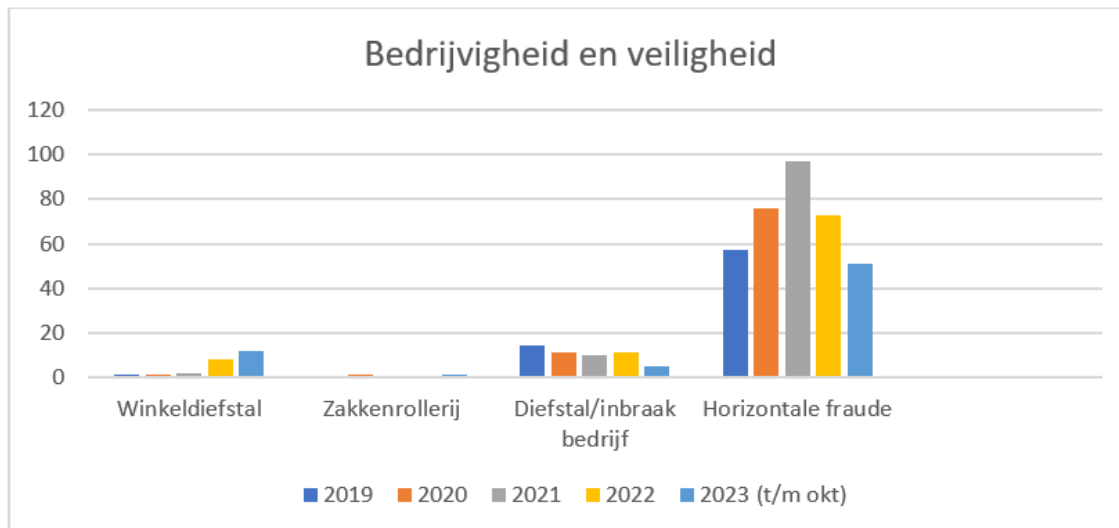
We kunnen niet alles voorkomen, maar een betere focus op deze doelgroep (t/m 23 jaar) heeft effect. Bij jeugd is de kans groot dat ondermijningsaspecten en zorgaspecten bij elkaar komen. Tijdig inzicht en ingrijpen, via hulpverlening en/of repressie kan een criminele carrière of escalatie voorkomen. Het is daarom belangrijk om ontwikkelingen op dit vlak goed te volgen, signalen op te pikken en een

aanpak te formuleren. De bestaande samenwerking tussen politie, straatcoaches, handhaving en jongerenwerk moet verder worden versterkt.

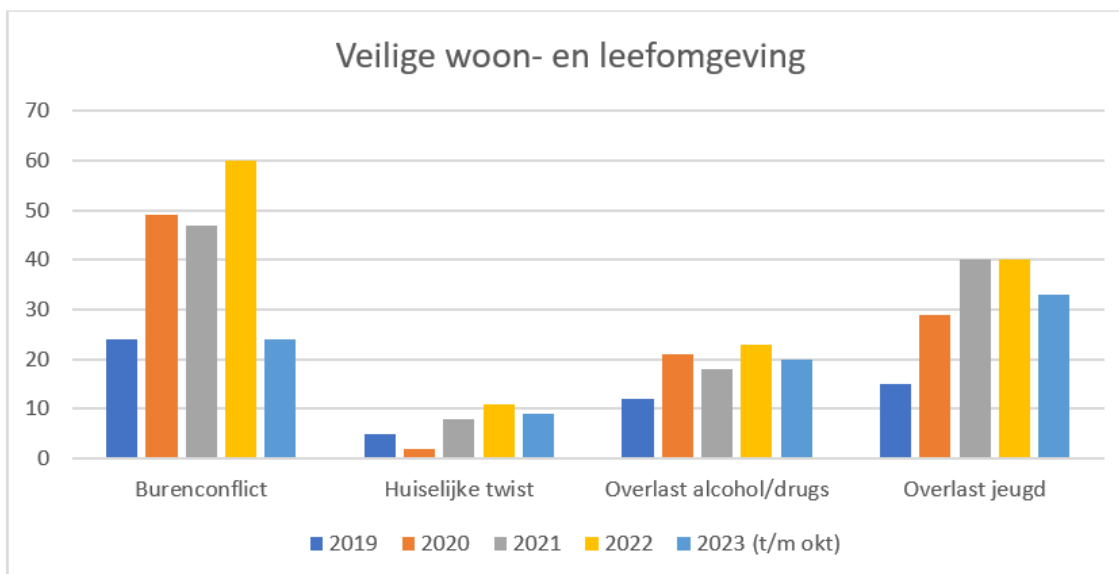
Bedrijvigheid en veiligheid

Op dit moment komen er geen bijzonderheden naar voren als het gaat om de zichtbare geregistreerde criminaliteit in onze winkelgebieden, bedrijventerreinen en horecasector. De cijfers voor winkeldiefstal en bedrijfsinbraken zijn al enige jaren stabiel laag al lijkt het aantal winkeldiefstal de laatste jaren licht te zijn toegenomen. Daarentegen is de online fraude de laatste jaren hoog.

Cijfers

Figuur 3.3 Bedrijvigheid en veiligheid in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Figuur 3.4 Veilige woon- en leefomgeving in Bergen (L) in 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 tot en met oktober (bron: data.politie.nl/gebiedsscan politie).

Buitengewoon opsporingsambtenaar

De boa's (domein I en II) en straatcoaches zijn een belangrijke speler op het thema veilige woon- en leefomgeving. Zij hebben een grote rol in het schoon, heel en veilig houden van onze leefomgeving (afval, jeugd, horeca, evenementen etc.). De boa's staan dichtbij de inwoners en weten wat er speelt. Zij hebben goed contact met de wijkagenten en straatcoaches. De boa's zijn het visitekaartje van de gemeente, iets wat ook het uitgangspunt is bij hun dagelijks werk. De afgelopen jaren is echter al wel gebleken dat er voor de boa's meer werk is dan beschikbare uren, waardoor er keuzes gemaakt moeten worden. De Boa's zijn dan ook grotendeels doende met handhavingzaken die niet perse deel uit maken van dit Integraal veiligheidsplan. Een harde scheiding tussen handhaving en veiligheid is er echter niet.

Team Handhaving en Toezicht en Veiligheid werken in diverse prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan nauw samen.

Doelen

- Afname van de door burgers beleefde overlast in de openbare ruimte
- Structurele samenwerking met partners (Politie, ZVHNL, woningcorporatie, PVO, ondernemers).
- Integrale aanpak van overlast gevende jeugdgroepen in samenwerking met interne en externe partners.
- Toewerken naar een persoonsgerichte aanpak (PGA) jeugd.
- Voorkomen van onveilige situaties tijdens het recreëren in de gemeente.
- Bewaken van de goede conditie van de flora en fauna.
- Versterken van de positie van de Boa's.

Benodigheden

- Verdere afstemming tussen zorg- en veiligheidspartners (zie zorg- en veiligheid)
- Structurele samenwerking met partners (o.a. binnen de doelgroep jeugd)
- Vergroten van de herkenbaarheid van de boa's en straatcoaches
- Projectmatige inzet van controles samen met partners
- Voldoende Boa capaciteit

4. Strategische thema's

Het voorgaande hoofdstuk liet zien waar we ons de komende periode op focussen. Het veiligheidsdomein kent echter veel meer thema's die ook opgepakt moeten worden; omdat het wettelijk verplicht is en/of omdat het relevant is voor onze gemeenschap. Veiligheid raakt bijna alle beleidsterreinen. Naast openbare orde en veiligheid, is de capaciteit voor het uitvoeren van onze taken dan ook verspreid over diverse disciplines in onze organisatie (zoals handhaving, toezicht, zorg, jeugd en leefbaarheid). De adviseur en medewerker openbare veiligheid hebben de taak om de implementatie en uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid te coördineren.

4.1 Digitale veiligheid

Digitale veiligheid is een thema dat nu en in de toekomst van groot belang is en zal blijven. Het is moeilijk te voorspellen hoe de ontwikkelingen de komende jaren zullen zijn en wat er van de gemeente verlangd gaat worden aan inzet, capaciteit en expertise. Bestuurlijk en organisatorisch valt het onderwerp binnen verschillende portefeuilles en afdelingen. Het is belangrijk om te onderkennen dat net als veiligheid zelf, de digitale variant het gehele gemeentelijke beleidsveld raakt.

Weerbare systemen

Veiligheid gaat de gehele gemeentelijke organisatie aan en dat geldt evenzeer op het digitale vlak. De gemeente draagt zorg voor de veiligheid van de systemen en de informatie waarover zij beschikt, maar is mede daarbij afhankelijk van de manier waarop medewerkers, het bestuur en de raad omgaan met de systemen en informatie. Er spelen nu heel andere problemen dan toen er nog met fysieke documenten en archieven werd gewerkt.

Weerbaar maken van inwoners

De meeste senioren zijn tot op hoge leeftijd mobiel en staan midden in het leven. Aan de andere kant wonen steeds meer minder zelfredzamen langer zelfstandig thuis, al dan niet met hulp van professionals en mantelzorgers. De ervaring leert dat met name oudere senioren minder digitaal vaardig zijn en vaker slachtoffer worden van babbeltrucs.

Als concreet punt binnen dit thema zien wij het weerbaar maken van onze inwoners. Samen met onze partners zetten we de komende periode in op bewustwording van de risico's en het bieden van handelingsperspectief. Senioren en veiligheid is echt een lokaal thema, dit thema komt niet voor in het Regionaal beleidsplan van de politie eenheid Limburg. Wij werken hierin samen met de taskforce cyber die onder de vlag van het RIEC opereert.

4.2 Maatschappelijk ongenoegen/onrust

Het ongenoegen in de Nederlandse samenleving is de afgelopen jaren toegenomen. Het gaat daarbij om ongenoegen gericht tegen de overheid, maar ook tegen de gevestigde media en de wetenschap. Social media en complottheorieën versterken gevoelens van onvrede, frustratie en wantrouwen bij groepen of individuen. Het gezag van de overheid wordt in twijfel getrokken of bewust uitgedaagd.

Het lokale beeld geeft geen aanleiding om dit thema op dit moment als prioriteit te bestempelen, maar verdient wel de aandacht zodat we kunnen doorpakken zodra dit actueel wordt.

4.3 Rampenbestrijding en crises

Moderne rampen en crises kunnen betrekking hebben op allerlei onderwerpen en in sommige gevallen ook leiden tot (uitingen van) maatschappelijk ongenoegen. Waar we onze gemeentelijke organisatie voorheen voorbereiden op bijv. grote branden en overstromingen moeten we ons nu ook voorbereiden op nieuwe vormen van crises. Denk aan de vluchtelingencrisis, gezondheids crisis, de stikstofcrisis maar ook de energiecrisis. Deze onderwerpen vragen om een andere aanpak dan we vanuit het verleden in de 'klassieke' crisisbeheersing gewend zijn. Samen met de veiligheidsregio Limburg-Noord en andere partners werken we aan verbetering en vernieuwing op dit vlak.

We stellen ons tot doel om de gemeentelijke oranje kolom, verantwoordelijk voor bevolkingszorg, intern goed te blijven faciliteren in de vorm van opleidingen, trainingen en oefeningen. Het is van belang dat medewerkers met specifieke rollen en taken de ruimte krijgen deze uit te voeren, zowel in de koude fase (preventief) als in de warme fase (tijdens een ramp/crisis).

Verder blijven we aandacht hebben voor de zelfredzaamheid en duidelijke communicatie richting burgers en bedrijven, bijvoorbeeld met het oog op hoogwater.

5. Financiële gevolgen

Het beleidsplan is een voortzetting van bestaand beleid met op punten vernieuwing. Deze vernieuwing wordt grotendeels vormgegeven binnen bestaande financiële kaders van het Veiligheidsdomein, zoals weergegeven in onderstaande tabel. Voor de komende beleidsplanperiode van vier jaar hebben wij, naast de bestaande doorlopende activiteiten, behoorlijk wat nieuwe activiteiten gepland. Deze vergen met name ambtelijke capaciteit. Sommige activiteiten vragen beperkte financiële middelen. De verwachting is dat de reguliere budgetten (met indexering), in combinatie met de budgetten uit de regiodeal, voldoende zijn voor een gedegen uitvoering van het beleidsplan. Waar nieuw budget of aanvullend budget nodig is, maken we een voorbehoud dat dit pas kan worden ingezet na integrale afweging in het begrotingsproces voor de komende jaren. Deze onderwerpen zullen voor de begrotingsbehandeling worden aangemeld.

Omschrijving	Budget 2024
Brandweer (algemeen)	€1.073.532,-
Brandweer (preparatie)	€900,-
Rampenbestrijding	€2.150,-
Opvang zwerfdieren	€8.300,-
Integrale veiligheid	€76.997,-
Projecten preventieve veiligheid	€15.000,-
Straatcoaches	€50.000,-

Grotendeels valt de personele inzet binnen de bestaande werkzaamheden van het veiligheidsdomein waarbij 80 procent van onze focus gericht is op de reeds benoemde prioriteiten. De overige 20 procent van de capaciteit wordt besteed aan de strategische thema's. Dat betekent dat sommige onderwerpen niet de volledige aandacht krijgen die zij behoeven. In het geval van een ad hoc veiligheidsvraagstuk of crises (zoals bijvoorbeeld hoogwater) kan dit een groot deel van de capaciteit kosten. Telkens zal gewogen moeten worden op welke manier de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk ingezet kan worden. Hierbij is het streven te focussen op die zaken die maatschappelijk de meeste impact hebben.

6. Tot slot

Met de focus op onze drie prioriteiten '*ondermijning, zorg- en veiligheid, veilige woon- en leefomgeving*' kunnen wij een effectieve inzet op het veiligheidsdomein bewerkstelligen. Dit natuurlijk naast de rampen- en crisisbestrijding, maatschappelijk ongenoegen, digitale veiligheid en overige veiligheidsvraagstukken en alleen in goede samenwerking met al onze veiligheidspartners en onze inwoners. Samen dragen we zorg voor veiligheid en leefbaarheid in onze gemeente.

Uitvoeringsplan

De uitvoering van het IVP wordt nader vorm gegeven in een jaarlijks uitvoeringsplan. Hierin wordt de invulling van de actiepunten geconcretiseerd en SMART geformuleerd. Jaarlijks wordt het uitvoeringsplan ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B&W en ter informatie aan de gemeenteraad voorgelegd.

De uitvoering van het uitvoeringsplan ligt bij de gemeenten zelf, maar ook bij politie, OM en een groot aantal samenwerkingspartners op het gebied van veiligheid. Met deze partners worden waar nodig afspraken gemaakt over ieders bijdrage in het behalen van de doelstellingen. Het uitvoeringsplan wordt besproken met de politie omdat het ook de inzet van politie (capaciteit) raakt. Jaarlijks zal de raad worden geïnformeerd middels een jaarverslag.